

■ Фестиваль

Туркий адабиётнинг шеърият байрами

Пойтахтимизда туркий давлатлар ижодкорларини ўзида жамлаган адабиёт байрами — XVI халқаро туркий шеърият фестивали бўлиб ўтмоқда.

Тадбирда қардош ўлкалардан ташриф буюрган 40 дан ортиқ ёзувчи-шоирлар, ТУРКСОЙ Ёзарлар бирлигига аъзо адабий ташкилотлар вакиллари, шунингдек, Тошкент шаҳри ва вилоятларда яшаб, ижод қилаётган бир гуруҳ юртдошларимиз қатнашмоқда.

Қайд этиш жоизки, мазкур халқаро анжуман 1992 йилдан буён ўтказиб келинади ва юртимизда илк бор ташкил этилмоқда. Шеърият байрами кенг жуғрофий маконда туркий адабиётнинг умумий тамойилларини яратиш, адабиёт аҳли ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш, энг сара адабий асарларнинг туркий тилли мамлакатлар тилларига таржима қилинишини янада яхшилашни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Хар бир фестивалда ҳакамлар эътирофига сазовор бўлган ижодкорлар туркий тилли мамлакатларнинг таниқли шоир-ёзувчилари номидаги “Замонавий туркий адабиётнинг энг яхши шоири/ёзувчиси” деган мукофот билан тақдирланади. Шу пайтга қадар қатор ўзбек ижодкорлари ҳам мазкур мукофотга сазовор бўлишган.

Фестивалнинг илк кунда эрта тонгдан иштирокчилар “Янги Ўзбекистон” боғида бўлиб, Мустақиллик монументи пойига гул қўйишди. Улар богда сайру саёҳат қилиш билан бирга юртимизнинг уч минг йиллик тарихи билан янада яқиндан танишдилар. Шунингдек, Адилбар хиёбонига қилинган саёҳат ҳам уларда катта таассурот қолдирди. Мамлакатимизда ижодкорларни руҳлантириш, улар учун зарур барча шароит ҳамда имкониятлар

ни яратиш, ёш ижодкорларни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш борасидаги эзгу ишлар иштирокчиларда катта қизиқиш уйғотди.

Шундан сўнг Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг анжуманлар залида тадбирнинг тантанали очилишига бағишланган маросим бўлиб ўтди. Унда мутасаддилар, меҳмон ижодкорлар сўзга чиқиб, ушбу фестивалнинг аҳамияти ҳақида тўхталди, хусусан, адабиёт дилларини дилларга, элларни элларга боғлайдиган кўприк экани, бугун сўз санъати орқали халқларимиз ўртасидаги дўстлик янада мустаҳкамланаётгани таъкидланди.

Тадбир мушоирага уланди. Ижодкорлар ўз она тилида шеърларидан ўқиди. Муҳташам залири тўлдириб ўтирган қатнашчилар шеъриятнинг сирли оламига фарқ бўлди. Яқунда фаол иштирокчиларга сертификатлар топширилди. Шунингдек, 3 нафар иштирокчи шеърият байрамидан махсус мукофоти билан тақдирланди. Хусусан, бу галги мукофотлардан бири атоқли ўзбек адаби Фафур Фулом номи билан аталган.

Фестиваль доирасида бири-биридан қизиқарли адабий анжуманлар, давра суҳбатлари, мушоиралар, тақдиротлар, маърифий мулоқотлар ўтказилиши, юртимизнинг диққатга сазовор жойлари ва қадамжоларига саёҳатлар уюштирилиши режалаштирилган.

26 — 30 ноябрь кунлари бўлиб ўтаётган XVI халқаро туркий шеърият фестивали ижодкорларнинг ўзаро фикр ва тажриба алмашишида муҳим аҳамият касб этишига қўлба яйў.

Сўз — тадбир иштирокчиларига

Улуғбек ЭСДАУЛЕТ,
ТУРКСОЙ Ёзарлар бирлиги раиси,
шоир:

— Дунёда яқинлар, дўсту биродарлар дийдоридан ҳам яхшироқ ва мазмунлироқ нарсас бўлмаса керак. Шу маънода, мазкур шеърият байрамини бири-бирини соғинган, талпинган туркий ўлкалар қалам соҳибларининг ижодий дийдорлашуви, десак, муболага эмас.

Аждодларимиз асрий маънавий-маърифий, адабий ришталар билан ўзаро боғланган. Бу муштараклики, илдиэларимизнинг нақадар қўхналигини халқларимизнинг улуг ижодкорлари асарларида яққол кўриш мумкин. Бугун тарихан сакланиб келаётган қардошлик ришталари янги даврга қадам қўймоқда, бунда шундай адабий тадбирларнинг ўрни беқиёс, албатта.

Ўзбек ижодкорлари, оға-иниларимизга катта раҳмат. Уларнинг салимийлиги, меҳмондўстлиги, бағрикенглигига кўз тегмасин!

Мусо Қозим АРИЖАН,
Туркия Ёзарлар бирлиги раиси:

— Туркий тилининг улуг шоири, маърифат ва маънавий хазинабони ҳазрат Алишер Навоий юртидаги шеърият байрамида иштирок этаётганимдан беҳад мамнунман ва гурурланаман.

Шеърият — инсон қалбидаги туйғуларнинг энг гўзал ифодаси. Бугун бизни шеър ишқи, ижод қилиш ва дўстлашиш завоқи бир жойга тўплагани, бири-биримизга юзма-юз қилгани, айниқса, аҳамиятли.

Халқаро миқёсда Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев адабиёт, маънавият ва маърифат ҳомийси, эзгулик, тинчлик, омонлик тарафдори сифатида эътироф этилаётган бежиз эмас. Бунга Тошкентда туриб, юртингиздаги адабий муҳит, ижодкорларга яратилаётган шароитлар билан танишиб, яна бир бор амин бўлдим.

Нигор ОРИФ,
шоир (Ўзбекистон):

— Ўзбекистонда илк бор бўлишим, бироқ тўғриси айтман, ўзимни бу ерда асло бегона ҳис қилаётганим йўқ. Ўзбек халқи меҳрию муҳаббати юзидан балки турадиган, меҳмонга ўзгача иззат кўрсатадиган, худди юз йиллик қадронлардек суҳбатлашадиган инсонлари билан оламари машхур.

Албатта, ушбу шеърият байрами мамлакатларимиз ўртасидаги адабий алоқалар ривожини йўлида катта аҳамиятга мулк, чунки у орқали бири-биримизни яқиндан таниймиз, ижодимизга қулоқ тутамиз, келажакдаги ҳамкорликлар борасида фикрлашамиз. Бу борадаги ишлар аллақачонлар бошланиб бўлган, дерсиз, бироқ ишонинки, энди у янада ривожланади, янги уфқлар сари юз тутайди.

Насиб этса, Тошкентда ўтган дамларимиз, ушбу нуфузли анжуман берган ҳиссиётлар янги асарлар, шеърлар дostonларга илҳом бўлса не ажаб?! Зеро, ижодкор қалби меҳр кўрган жойини кўмсайверади, уни сўзга солади, қоғозга туширади. Адабиёт бизни ҳамisha бирлашишга даъват этади.

Раҳматжон БОБОЖОНОВ
(«Халқ сўзи»).

“Яшил” энергия Ўзбекистон учун углевод нейтраллигига эришишида муҳим йўналиш ҳисобланади. Шу сабабли мамлакатимиз минерал ресурсларга қарамликни камайтиришга фаол киришди. У технология инновацияларни ривожлантирмоқда ва экологик барқарор ривожланишни қўллаб-қувватлайдиган инфратузилмани яратишга интилоқда.

Бугун мамлакатимиз хорижий ҳамкорлар ва компаниялар билан йирик “яшил” лойиҳаларни амалга ошириш бўйича келишувга эришди. Хусусан, Бокуда имзоланган уч томонлама ҳужжат мамлакатимизга қайта тикланувчи энергияни Европа бозорларига узатиш имконини беради.

Нуктаи назар

Уч мамлакат энерготизимлари бирлаштирилди

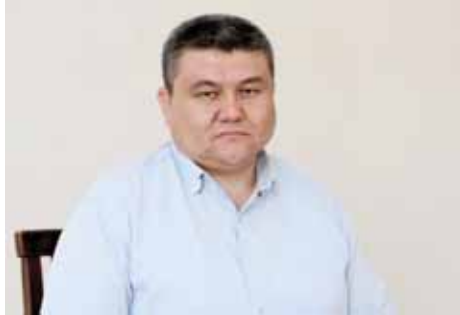
БМТнинг Иклим ўзгариши бўйича конференцияси (COP29)да сўзга чиққан Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев қайта тикланувчи энергия иқтисодий мақсад эмас, балки келажакка қўшилаётган ҳисса, келгуси авлодлар олдидидаги масъулият туйғусининг натижаси эканини таъкидлади. Лойиҳанинг экологик аҳамияти беқиёс. Узатиладиган энергия — бу шомол ва қуёш энергияси бўлиб, қайта тикланадиган ва тоза манба ҳисобланади ҳамда иқлимга таъсирни юмшатиш имконини беради. Асосийси, мамлакатларимиз қайта тикланувчи энергиянинг катта захираларига эга бўлиб, глобал энергетик ўзгаришларга салмоқли ҳисса қўшиши мумкин.

Таъкидлаш жоизки, “яшил” энергетикани жадал ривожлантириш бўйича катта дастур қабул қилинган. Мамлакатимизда ҳар йили 2 гигаваттга яқин қуёш ва шомол электр станциялари ишга туширилмоқда. Ўзбекистонда қайта тикланадиган энергия манбаларини яратиш бўйича 28 лойиҳа устида фаол иш олиб борилмоқда. Бундан ташқари, жорий йил охиригача тармоққа қўшимча 2,6 гига-ватт қайта тикланувчи энергия ишлаб чиқариш қувватлари ва 300 мегаваттлик энергия сақлаш тизимлари уланади. “Ўзбекистон — 2030” стратегиясига мувофиқ қайта тикланувчи энергия манбалари улушини 40 фоизга етказиш, шунингдек, 4,2 гигаваттлик энергия сақлаш тизимларини яратиш режалаштирилган.

Қозоғистон ва Озарбайжонда ҳам бу борада йирик лойиҳалар амалга оширилаётгани эътиборга молик. Лойиҳани ҳаётга татбиқ этишни жадаллаштириш, жумладан, қўшма корхона ташкил қилиш, техник ҳужжатларни ишлаб чиқиш ҳамда келишиш ва бошқа тартиб-таомилларни амалга ошириш борасида ҳам келишиб олинди.

Ўзбекистон, Қозоғистон ва Озарбайжон ўртасида имзоланган келишувнинг амалий натижалари уч мамлакат иқтисодиётини бирлаштирувчи “яшил кўприк” сифатида Ўрта йўлак ривожланишига қўмаклашадиган. Бу, биринчи навбатда, шомол ва қуёш электр энергиясининг ривожланишидир.

Лойиҳага кўра уч мамлакат ўзларининг энерготизимларини юқори вольтли ка-

бель билан бирлаштиради. Уни Каспий денгизи туби бўйлаб ётқизишди. Бундай энергия интеграцияси яшил энергияни Европада экспорт қилиш имконини беради.

«Яшил йўлак» қайта тикланадиган манбалар интеграциясида муҳим босқич

Бокуда COP29 конференцияси доирасида “Яшил йўлак” лойиҳасини амалга ошириш юзасидан қўшма корхона ташкил этиш бўйича ҳужжатлараро битим имзоландики, бу битим лойиҳани илгари суриш учун муҳим қадам бўлади, уни

“Мамлакатимизда ҳар йили 2 гигаваттга яқин қуёш ва шомол электр станциялари ишга туширилмоқда. Ўзбекистонда қайта тикланадиган энергия манбаларини яратиш бўйича 28 лойиҳа устида фаол иш олиб борилмоқда. Бундан ташқари, жорий йил охиригача тармоққа қўшимча 2,6 гига-ватт қайта тикланувчи энергия ишлаб чиқариш қувватлари ва 300 мегаваттлик энергия сақлаш тизимлари уланади.”

тезкорлик билан амалга оширишга замин яратиши кутилмоқда. Унга кўра техник-иқтисодий асосларни тайёрлаш учун CEST (Centro Elettrotecnico Sperimentale Italiano) консалтинг компаниясини жалб этиш режалаштирилмоқда. Бу жараён тахминан бир йил давом этади, шундан сўнг қурилиш ишлари бошланади.

Ушбу “яшил” лойиҳани молиялаштиришга бир қанча халқаро молия институтлари ҳам қизиқиш билдирмоқда. Қурилиш тахминан 3-4 йил давом этиши кутилмоқда. Бундан ташқари, 2030 йилга бориб Ўзбекистоннинг Шимоли-Фарбий минтақасида электр энергияси (шомол ва қуёш энергияси) ишлаб чиқариш инфратузилмаси ва қувватлари тўлиқ тайёр бўлади. Ўзбекистон, Озарбайжон ва Қозоғистон қайта тикланадиган энергия

манбаларини ўз энергия тизимларига интеграциялаш борасида сезиларли ютуқларга эришмоқчи. Бу уч давлат қайта тикланадиган энергия манбаларини Европада олиб кириш учун муҳим трансконтинентал савий-ҳаракатларни бошлаётгани эксперт доираларда юқори баҳоланяпти. Ушбу ташаббус Ўзбекистоннинг, хусусан, шомол ва қуёш энергетикаси соҳасида ривожланаётган катта “яшил” ишлаб чиқариш салоҳиятидан ҳамда Қозоғистоннинг қайта тикланадиган энергиядан Каспий денгизи, Озарбайжон, Грузия ва охир-оқибат Қора денгиз ва Руминия орқали Европада ўтказиш имкониятларидан фойдаланади.

Асосийси, ушбу ташаббус — учала мамлакатдаги даромадларни ошириш, иш ўринлари яратиш ва карбонат ангидрид чикиндиларини сезиларли даражада камайтириш имконияти. Айни чоғда электр тармоқларини ўзаро боғлаш ресурслардан фойдаланишни соддалаштиради. Лойиҳада электр энергиясини узоқ масофаларга самарали узатишни таъминлайдиган юқори кучланишли тўғридан-тўғри ток (HVDC) технологияси қўланилади. Сув ости HVDC кабели Европада электр энергиясини экспорт қилишда барқарор инфратузилмани яратишга хизмат қилади.

Ҳўш, ўзимизда электр қувватига талаб ортиб бораётган бир шароитда экспортни қандай амалга оширамиз? Гап шундаки, 2030 йилга бориб Ўзбекистонда электр энергияси истеъмоли 130 млрд. кВт/соатдан ошиши кутилмоқда. Бироқ қуёш ва шомол ресурсларидан олиниши кутилаётган ортиқча энергия экспорт учун етарли энергия бера-

ли йўлакларни шакллантириш учун янги имкониятларга йўл очади. Уч мамлакатнинг улкан салоҳиятини ҳисобга олган ҳолда Қозоғистон, Ўзбекистон ва Озарбайжон биргаликдаги савий-ҳаракатлар билан қитъани тоза, ишончли ва арзон энергия билан таъминлайди.

Шундай қилиб у Европа энергия мустақиллигининг локомотивига айланиши мумкин. Бугунги кунда ҳар учала давлат ҳам халқаро инвестицияларни жалб қилмоқда, “яшил” энергияни фаол ривожлантирмоқда, қуёш ва шомол энергиясини жорий этмоқда. Лойиҳада қатнашиш Марказий Осиё мамлакатларига иқлим ўзгаришига қарши кураш бўйича глобал савий-ҳаракатларга ҳисса қўиш имконини ҳам беради. Буларнинг барчаси Париж келишуви мақсадларига ва бошқа халқаро экологик мажбуриятларга мос келади.

Бундан ташқари, бугунги кунда халқаро молия институтлари қайта тикланадиган энергия манбаларига оид лойиҳаларга сармоа киритишга тайёр. Бу Марказий Осиё мамлакатлари учун энергия тизимлари ва инфратузилмасини ривожлантиришга капитал жалб қилиш имкониятларини очади. Шунингдек, бу Марказий Осиё мамлакатлари учун янги иқтисодий имкониятлар, жумладан, хорижий сармоа ва технологияларни жалб этиш имконияти ҳамдир. Қолаверса, Европа бозорлари билан интеграция Марказий Осиё мамлакатларига энергия тизимлари барқарорлигини оширишга ёрдам беради. Бу борада барча иштирокчилар томонидан мавжуд ички инфратузилмани ва савдо қўламини кенгайтириш, экологик тоза энергия манбаларидан Европага электр энергияси етказиб бериш учун янги коммуникация тармоқларини ривожлантиришга келишиб олинди.

Эътиборга молик жиҳат — Европа давлатлари “Қора денгиз сув ости электр тақсимлаш тармоғи” лойиҳасига улашиш билан боғлиқ техник ва молиявий масалаларни ўрганиш бўйича ҳамкорликда ишлашга қизиқиш билдирди. Асосийси, Қозоғистон, Озарбайжон ва Ўзбекистон энергетика тизимлари ҳозирда янги чақириқларга мослашиш ва барқарор ривожланишга қаратилган модернизация жараёнида. Битим доирасида мамлакатлар инфратузилмани биргаликда ривожлантиришни кучайтиришни режалаштирмоқда, бу эса яшил энергия экспорти ва транзити учун ишончли каналларни топши имконини беради. Шундай қилиб, ушбу келишув нафақат Европанинг энергия манбаларини диверсификация қилиш, балки иштирокчи давлатлар ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни яхшилаш имконини беради.

Мамарасул ХУДОЙҚУЛОВ,
Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти Иқтисодиёт ва менежмент кафедраси мудири, PhD., доцент.

РЕКЛАМА

YUNUS RAJABIY NOMIDAGI O‘ZBEK MILLIY MUSIQA SAN’ATI INSTITUTI

quyidagi kafedralar bo‘yicha lavozimlarga tanlov e‘lon qiladi:

- Maqom cholg‘u i jirochiligi kafedrası — katta o‘qituvchi (4), dotsent (1), professor (1);
- Maqom xonandaligi kafedrası — katta o‘qituvchi (2), dotsent (2), professor (2);
- Doston i jirochiligi kafedrası — katta o‘qituvchi (2);
- Bastakorlik, kompozitorlik va umumiy fortepiano kafedrası — katta o‘qituvchi (3);
- Vokal va cholg‘u pedagoglari tayyorlash kafedrası — katta o‘qituvchi (5), dotsent (2);
- O‘zbek maqomi tarixi va nazariyasi — o‘qituvchi (2), katta o‘qituvchi (1), dotsent (1);
- Tillar, ijtimoiy-gumanitar fanlar va jismoniy madaniyat kafedrası — katta o‘qituvchi (2).

Tanlovda ishtirok etish uchun da‘vogarlar quyidagi hujjatlarni taqdim etishlari lozim:

- rektor nomiga ariza;
- xodimlar shaxsiy varaqasi;
- oliy ma‘lumoti, ilmiy darajasi, ilmiy unvoni haqida diplom va attestatlarning nusxalari;
- o‘quv-uslubiy, ilmiy-tadqiqot va ilmiy-ijodiy ishlari ro‘yxati;
- mutaxassislik bo‘yicha oxirgi uch o‘quv yilida malaka oshirganligi to‘g‘risidagi guvohnoma va sertifikatlar nusxasi.

Arizalar e‘lon chiqqan kundan boshlab bir oy muddat ichida Yunus Rajabiy nomidagi O‘zbek milliy musiqa san’ati institutining xodimlar bo‘limi tomonidan qabul qilnadi.

Manzil: Toshkent shahri, Mustaqillik shohko‘chasi, 31-uy.
Yunus Rajabiy nomidagi O‘zbek milliy musiqa san’ati instituti.
Telefon: 71-237-35-75, 90-976-12-29.

«Ипак Йўли» АИТБ раҳбарияти ва ходимларига ихтиёрий тиббий суғурта шартномасини тузиш учун суғурта ташкилотлари орасида танлов ўтказилишини маълум қилади

“Ипак Йўли” акциядорлик инновация тижорат банки ихтиёрий тиббий суғурта қилиш бўйича шартнома тузиш мақсадида суғурта ташкилотлари орасида танлов ўтказилиши ҳақида маълум қилади.

Танловда иштирок этиш ва танловга оид ҳужжатларни олиш учун қуйидаги манзилга мурожаат этишингиз мумкин:

Индекс: 100017.Тошкент шаҳри,

Абдулла Қодирий кўчаси, 2-уй.

Танлов таклифларини қабул қилишнинг сўнгги куни 2024 йил 13 декабрь соат 12:00 гача.

Мурожаат учун телефонлар: 78-140-69-39, 78-140-69-00 (ички: 1258).

Масъул ходим: Алексей Тен.

E-mail: a.ten@ipakyulibank.uz

Мамлакатимизда тажрибали дирижёрлар ва оркестр ижрочиларининг маҳорат мактаблари фаолияти йўлга қўйилади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1142. 11 278 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-259-74-51; котибхона 71-259-74-53;
эълонлар 71-259-74-45.

Тахриратта келган кўлэзмалар тақриз қилинмайди ва мазлифга қайтарилмайди.

Газетанинг мазлиф берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жаобгар.

Газета тахриратта марказида термалда ҳамда оператор А. Исмаилов томонидан саҳифаланади.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “Шарқ” наприёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100066,
Тошкент шаҳри,
Ислом Каримов кўчаси, 55-уй.
Навбатчи муҳаррир — Р. Бобожонов.
Мусаҳҳих — С. Исломов.

“Шарқ” наприёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:
Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 22.13 Топширилди — 00.20 1 2 3 4 5 6